

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**106-ї підсумкової науково-практичної конференції
з міжнародною участю
професорсько-викладацького колективу
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
03, 05, 10 лютого 2025 року**

Конференція внесена до Реєстру заходів безперервного професійного розвитку,
які проводитимуться у 2025 році №1005249

Чернівці – 2025

УДК 61(063)
М 34

Матеріали підсумкової 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2025. – 450 с. іл.

У збірнику представлені матеріали 106-ї науково-практичної конференції з міжнародною участю професорсько-викладацького колективу Буковинського державного медичного університету (м. Чернівці, 03, 05, 10 лютого 2025 р.) зі стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Геруш І.В., професорка Годованець О.І., професор Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Батіг В.М.
професор Білоокій В.В.
професор Булик Р.Є.
професор Давиденко І.С.
професор Дейнека С.Є.
професорка Денисенко О.І.
професор Заморський І.І.
професорка Колоскова О.К.
професорка Кравченко О.В.
професорка Пашковська Н.В.
професорка Ткачук С.С.
професорка Тодоріко Л.Д.
професорка Хухліна О.С.
професор Черноус В.О.

ISBN 978-617-519-135-4

© Буковинський державний медичний
університет, 2025

хвороби. В Україні ситуація залишається серйозною, зокрема через недостатню діагностику та лікування.

Мета дослідження. Проаналізувати рівень захворюваності на туберкульоз в Чернівецькій області на підставі наявних статистичних даних.

Матеріал і методи дослідження. Аналіз проводився за статистичними даними отриманими інформаційно-аналітичного центру медичної статистики в Чернівецькій області.

Результати дослідження. За 9 місяців 2024 року зареєстровано зростання захворюваності на туберкульоз органів дихання серед населення області на 16,6% в порівнянні з аналогічним періодом 2023 року. Серед зареєстрованих випадків туберкульозу органів дихання лабораторно підтверджений туберкульоз займає 81,5%.

Зросла кількість захворювань на туберкульоз серед дітей до 14 років у порівнянні з аналогічним періодом 2023 року з 0 до 3 випадків, що пов'язано з погіршенням епідемічної ситуації серед дорослих.

Серед підлітків (15-17 років) зареєстровано 1 випадок активного туберкульозу за аналогічний період 2023 року – 2 випадки.

Осередкові та близькі контакти осіб із захворюванням на туберкульоз мають високий ризик інфікування та подальшого розвитку активної форми туберкульозу. За 9 місяців поточного року по області охоплено систематичним скринінгом на туберкульоз 91% встановлених контактних осіб, в тому числі діти на 90,9%. Діагноз туберкульоз встановлено у 12 контактних осіб, що становить 1,5% та вказує на важливість своєчасного виявлення і обстеження контактних осіб.

Висновки. Боротьба з туберкульозом вимагає комплексного підходу, який включає покращення діагностики, доступність лікування, освітні кампанії та зміцнення системи охорони здоров'я. Лише спільними зусиллями можна подолати виклики, пов'язані з туберкульозом, і забезпечити здоров'я та добробут населення.

Навчук І.В.

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ КАФЕДРИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЗА П'ЯТЬ РОКІВ (2020-2024 рр.)

*Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я
Буковинський державний медичний університет*

Вступ. Неінфекційні захворювання (НІЗ) найважливіша медико-соціальна проблема як у світі, так і в Україні зокрема. Їх поширеність набуває характеру пандемії. Питання НІЗ включене у глобальні Цілі сталого розвитку з 2015 року. Зокрема ціль 3 передбачає: «Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх у будь-якому віці». Найбільш перспективним напрямом зниження захворюваності населення на НІЗ, інвалідності та смертності від них є профілактика, що ґрунтується на виключенні факторів ризику або зменшенні їх впливу. Перспективність цього напряму підтверджена досвідом ряду країн, де протягом останніх 2-3 десятиріч спостерігається значне зменшення смертності населення від НІЗ та їх ускладнень.

Мета дослідження. Проаналізувати, систематизувати й узагальнити основні здобутки кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я БДМУ, що присвячені профілактиці неінфекційних захворювань, за останні п'ять років.

Матеріал і методи дослідження. Матеріалом дослідження слугував доробок співробітників кафедри відповідно до тематики запланованої НДР. Для обробки матеріалу скористались статистичним, бібліосемантичним й аналітичним методами.

Результати дослідження. Викладачі кафедри успішно завершили комплексну НДР на тему «Обґрунтування та розробка медико-соціальних технологій профілактики основних неінфекційних захворювань» (2020 – 2024 рр.). За цей період співробітниками кафедри в розрізі комплексної НДР заплановано, захищено й затверджено 2 дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Загалом опубліковано 184 наукові статті, із яких: 39 – у вітчизняних виданнях, 29 – у виданнях SCOPUS, WEB OF SCIENCE, 116 – у закордонних

журналах. Також надруковано 98 тез доповідей, із них у закордонних – 18. Окрім того, видано 3 монографії, 8 методичних рекомендацій, 5 інформаційних листів, зареєстровано 3 галузевих нововведень, отримано 17 свідоцтв про реєстрацію авторського права.

Результати наукової роботи кафедри впроваджено в навчальний процес профільних кафедр вищих медичних закладів України та Республіки Молдова, підтвердженням чого є видання 4 навчальних посібників та 46 актів впровадження. Досягненням вважаємо й те, що аналітичні матеріали кафедри використані Національним інститутом стратегічних досліджень під час підготовки аналітичних довідок і рекомендацій щодо шляхів вирішення загальнодержавних та регіональних проблем суспільного розвитку відповідно до указу президента України про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року. Також вагомим здобутком є отримання схвальної експертної оцінки від науковців-організаторів охорони здоров'я та лікарів розробленої моделі багатофакторної профілактики основних НІЗ, що ґрунтується на пацієнт-орієнтованому підході й результатах оцінювання готовності лікарів первинної ланки до удосконалення профілактичних заходів та враховує регіональні особливості поширеності факторів ризику, досвід пацієнтів щодо звернень за медичною допомогою. Запропонована модель рекомендована до впровадження на рівні первинної та спеціалізованої медичної допомоги, оскільки не потребує додаткових економічних витрат.

Висновки. Доведено значущість НІЗ як найвагомішої причини передчасних втрат життя в Україні та у Чернівецькій області зокрема. Показано зумовлену складним соціально-економічним тягарем потребу підвищення пріоритетності профілактики основних НІЗ, впливу на керовані ФР та соціальні детермінанти, що лежать в їх основі.

СЕКЦІЯ 22 ФІЗИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕДИЦИНІ

Fediv V.I.

DETECTION OF PROTEIN BY OPTICAL SENSORS BASED ON II-VI QUANTUM DOTS

Department of Medical and Biological Physics and Medical Informatics

Bukovinian State Medical University

Introduction. Proteins are essential biomolecules within the body, playing critical roles in various biological processes. Due to the importance of proteins in cellular functions, it is necessary to monitor their concentrations and the processes in which they participate. Quantum dots (QDs) are nanoscale colloidal particles with advanced optical and electronic properties compared to larger particles. In contrast to traditional organic fluorescent reagents, QDs exhibit several unique characteristics, including a narrow emission spectrum, high resistance to photobleaching, high luminous efficiency, and a large Stokes shift. These properties make QDs highly promising for applications in biosensing. The use of fluorescent QDs in biosensing, especially for protein detection, holds significant potential.

The aim of the study. This study aims to summarize existing literature on protein detection using optical sensors based on II-VI quantum dots, to inform new scientific and practical advancements.

Material and methods. An analytical review of scientific publications from the Scopus database was conducted. The article presents data on protein detection using optical sensors based on II-VI quantum dots.

Results. Generally, the majority of the existing fluorescence determination sensors constructed by QDs depend on change in fluorescence intensity as the detection signal. In particular,

1) A novel label-free fluorescent assay for monitoring the activity and inhibition of protein kinases. Cationic substrate peptides induce the selective aggregation of unmodified CdTe QDs with an anionic surface charge, whereas phosphorylated peptides do not. Phosphorylation by kinase alters the net charge of peptides and subsequently inhibits the aggregation of unmodified QDs, causing an enhanced QDs fluorescence.